

Izvajanje Evropske konvencije o krajini v Sloveniji

- **Kaj je in kako je nastala konvencija?**
- **Zakaj konvencija o krajini?**
- **Namen in cilji konvencije**
- **Kakšna je njena vsebina?**
- **Kaj konvencija zahteva od držav podpisnic?**
- **Kako se izvaja konvencija na evropski ravni?**
- **Kako njene zahteve izvajamo v Sloveniji?**
- **Nagrada Sveta Evrope za krajino**
- **Najnovejše aktivnosti v zvezi s konvencijo v Sloveniji**

Jelena Hladnik,
Predstavnica Slovenije za Evropsko konvencijo o krajini
Ministrstvo za okolje in prostor

Kaj je in kako je nastala konvencija?

Evropska konvencija o krajini je mednarodni sporazum o varstvu, upravljanju in o načrtovanju krajin ter o ozaveščanju javnosti o pomenu krajin.

- Nastala je na pobudo Odbora ministrov Sveta Evrope in je bila sprejeta 20. oktobra 2000 v Firencah v Italiji.
- Konvencija začela veljati – 1. marca 2004, ko je od 30 držav podpisnic, 12 držav konvencijo ratificiralo.
- Konvencijo je do danes podpisalo že 37 držav in od tega tudi ratificiralo 30 držav.
- Slovenija je konvencijo uradno podpisala: 7. marca 2001 in Slovenija ratificirala – 15. julija 2003 (Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o krajini, U.l. RS, št. 74/2003).
- Letos bo jeseni praznovanje 10 obletnice ustanovitve Evropske konvencije o krajini.

Zakaj konvencija o krajini?

Spoznanje, da krajine predstavljajo:

- pomembno vlogo pri kvaliteti bivanja posameznika in celotne družbe
- ključni element krajinske dediščine, del evropske identitete, skupen vir in del lokalne kulture
- element javnega interesa na kulturnem, ekološkem, okoljskem, družbenem področju
- pomemben vir za gospodarske dejavnosti – turizem

Spoznanje, da se krajine spreminjajo:

- spreminjajo zaradi razvoja gospodarstva

Želja, da se:

- vključi ljudi pri razvoju krajin
- omogoči ljudem živeti v visokokakovostni krajini
- spodbudi varstvo, upravljanje in načrtovanje krajin
- doseže enotnosti pri zaščiti in uresničevanju skupnih ciljev v tem primeru ohranjanja krajin

Nov instrument, ki bo izključno namenjen varstvo, upravljanje in načrtovanje krajin v Evropi.

namen in cilji konvencije

Namen konvencije

- zasnovati temeljni okvir za zaščito krajinskih vrednot
- ohranitev krajinske dediščine v celotni Evropi
- podati temeljne zakonodajne usmeritve za področje krajine, ki jih morajo države podpisnice obvezno upoštevati.

Cilj konvencije

- spodbujati varstvo, upravljanje in načrtovanje krajine
- vzpostaviti evropsko sodelovanje pri reševanju vprašanj povezanih s krajino.

Kakšna je vsebina konvencije

Preambula: razlogi, izhodišča konvencije

Opredeleitev izrazov: krajina, krajinska politika, cilji kakovosti krajine, varstvo krajine, upravljanje krajine, načrtovanje krajine

Področje uporabe: naravna, podeželska, mestna in primestna območja, vključuje kopenska, morska območja in celinske vode, nanaša se na izjemne, običajne in degradirane krajine

Cilji: spodbujati varstvo, upravljanje in načrtovanje krajine ter vzpostaviti evropsko sodelovanje

Nacionalni ukrepi, Evropsko sodelovanje, Nagrada Sveta Evrope za krajino,

Končne določbe: podpis, pristop, odpoved, spremembe, uradna obvestila

Opredeleitev pojma krajina v konvenciji

- Krajina pomeni območje,
- kot ga zaznavajo ljudje in katerega značilnosti so plod delovanja in medsebojnega vplivanja naravnih in človeških dejavnikov.

Kaj konvencija zahteva od držav podpisnic

Vsaka država pogodbenica konvencije se zavezuje, da izvajanje konvencije uskladi s svojo zakonodajo, ne da bi pri tem odstopala od določb konvencije.

Splošni ukrepi:

- krajine zakonsko priznati
- oblikovati in izvajati krajinsko politiko
- določiti postopke za sodelovanje javnosti pri izvajanju krajinske politike
- krajino vključiti v vse politike, ki lahko neposredno ali posredno vplivajo na krajino.

Posebni ukrepi:

- ozaveščanje civilne družbe o vrednotah krajine,
- spodbujanje izobraževanja in vzgoje
- prepoznavanje in vrednotenje krajin na celotnem državnem ozemlju,
- določiti cilje kakovosti za krajine,
- uvesti instrumente, katerih cilj je varstvo, upravljanje in načrtovanje krajine.

Evropsko sodelovanje

- obravnavanje krajine v mednarodnih politikah in programih,
- medsebojna pomoč in izmenjava informacij,
- čezmejne krajine – spodbujanje čezmejnega sodelovanja na lokalni in regionalni ravni,

Kako se izvaja konvencija na evropski ravni

Uradni dokumenti

- Evropska konvencija o krajini,
- Priporočila za izvajanje konvencije o krajini, ki so bila sprejeta na Odboru ministrov 6. Februarja 2008 (Guidelines for implementation of the European Landscape Convention)

Uradna srečanja predstavnikov držav

- Konference Sveta Evrope za Evropsko konvencijo o krajini - organizirana vsaki dve let
- Zasedanje pripravljalnega odbora za kulturno dediščino in krajino (CDPATEP)

Delavnice, seminarji - do sedaj devet

Delo po delovnih skupinah

npr za pripravo informacijske baze, iskanje finančnih virov, priporočila, pripravo delavnic

Objava poročil držav, publikacije in poročila s posameznih konferenc –na spletni strani Sveta Evrope

Kako njene zahteve izvajamo v Sloveniji

Slovenija je prvo poročilo v obliki vprašalnika izpolnila že leta 2007 in drugo leta 2009.

Za pripravo poročila je Svet Evrope pripravil enotni vprašalnik, ki ga države podpisnice izpolnijo. Pri pripravi poročila sodelujemo z Ministrstvom za kulturo in Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, DKAS ter m Univerzo v Ljubljani (področje krajinske arhitekture, arhitekture in geografije).

Izdaja publikacije - »Evropska konvencija o krajini – izvajanje v Sloveniji«v letu 2008

- katere namen je seznanjanje strokovne javnosti
- ozaveščanje širše javnosti o vrednotah krajin in Evropski konvenciji o krajini.

Kandidatura Slovenije za nagrado Sveta Evrope za krajino v letu 2008

V Sloveniji smo najprej izvedli nacionalni izbor med prijavljenimi projekti je bil izbran projekt »Regionalna razdelitev krajinskih tipov v Sloveniji« (BF, Oddelek za krajinsko arhitekturo, 1998).

Nagrada Sveta Evrope za krajino

V letu 2009 so na Svetu Evrope prvič izbirali in podelili » nagrado za krajino« za projekt, ki najbolj implementira določila konvencije

Krajinsko nagrado so 2009 izbirali med 8 projekti:

Češke Republike, Finske, Francije, Madžarske, Italije, Slovenije, Španije, Turčije.

Vsebine prijavljenih projektov so se nanašale na:

- upravljanje zavarovanih območij,
- sistem označevanja turističnih poti v krajini,
- krajinsko obnovo območij,
- načrtovanje zelenega obroča naselij,
- upravljanje sistema zavarovanih območij

V letu 2009 je bila nagrada podeljena Franciji za projekt obnove krajine v dolini Deule, ki vsebuje tako idejno načrt kot tudi njegovo realizacijo.

Slovenija je prejela priznanje za posebno vrednost rezultatov, ki jih prinaša projekt Regionalna klasifikacija krajinskih tipov Slovenije, izveden 1998 na Oddelku za krajinsko arhitekturo na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani

Najnovejše aktivnosti v zvezi s konvencijo v Sloveniji

Vzpostaviti spletno stran na MOP, DKAS in objaviti

- Konvencijo, priporočila (v slovenskem in angleškem jeziku)
- Merila za krajinsko nagrado, poziv 2010, poročila o izboru nagrade
- Publikacijo
- Dvoletna poročila
- Objava dokumentov in aktualnih dogodkov v zvezi z izvajanjem konvencije

Imenovati medresorski odbor za namen priprave poročila o izvajanju konvencije in koordiniranega vodenja ukrepov za izvajanje konvencije

Prevod publikacije v angleški jezik

kontakti

Več informacij na spletni strani Sveta Evrope:

http://www.coe.int/t/e/cultural_co-operation/environment/landscape/conferences/02Conference_2007_

Jelena Hladnik

Ministrstvo za okolje in prostor
Direktorat za okolje, Sektor za ohranjanje narave

Dunajska cesta 48
1000 Ljubljana
Tel: 01 478-7

e-mail: jelena.hladnik@gov.si